

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr hab. Andrzej ZOLL

Warszawa, dn. 22 grudnia 2004 r.

RPO-472486-VI/04/BP

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Pan
prof. dr hab. Jerzy Hausner
Wicepremier
Minister Gospodarki i Pracy
WARSZAWA

Szanowny Panie Premierze,

Nawiązując do rozmowy w dniu 21 grudnia 2004 r., w toku której zarysowały się krytyczne spostrzeżenia i uwagi dotyczące obciążania obrotu oraz dochodów podatników różnymi podatkami konstruowanymi w oparciu o wątpliwe podstawy – przekazuję Panu Premierowi, zgodnie z życzeniem, kserokopie moich lub z mojego upoważnienia opracowanych wystąpień kierowanych do Ministra Finansów lub dyrektorów departamentów w tym ministerstwie wraz z otrzymanymi odpowiedziami.

Zdaję sobie sprawę z potrzeby dostosowania polskiego prawa podatkowego do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej a także z trudnej sytuacji budżetu Państwa, w której każdy przychód się liczy, lecz jednocześnie nie mogę nie dostrzegać, iż motywy wprowadzające część nowych lub na nowo zinterpretowanych obowiązków podatkowych natrafiają na ostrą krytykę zobowiązanych, gdyż są to obciążenia co najmniej wątpliwe.

Przykładowo:

- próba obciążenia podatkiem od towarów i usług (VAT) bezpłatnego poradnictwa prawnego wykonywanego – jako pomoc społeczna – przez profesjonalistów (adwokatów, radców prawnych, pracowników nauki), co w konsekwencji prowadziłoby do stanu, w którym udzielający porady sam płaciłby VAT (tylko częściowo załatwiona),
- doliczanie do przychodu twórcy wartości egzemplarzy autorskich ich publikowanych prac, jakie twórca otrzymywał tradycyjnie i zgodnie z umową bezpłatnie i których nie wprowadza do obrotu lecz rozsyła innym autorom

polskim i zagranicznym, przekazuje do bibliotek, czy wykorzystuje w dalszej pracy twórczej,

- cofnięcie zwolnienia od naliczania podatku dochodowego od osób fizycznych stypendiów wypłacanych pracownikom nauki i studentom (w tym fundowanych przez instytucje zagraniczne) w związku z ich pobytem za granicą (częściowo załatwiona),
- cofnięcie zwolnienia od opodatkowania zwrotu kosztów związanych z użytkowaniem – dla celów służbowych – w jazdach lokalnych własnych pojazdów (częściowo przywrócone dla listonoszy i pracowników służby leśnej),
- przyjęcie stawki 22% VAT naliczanej przez producentów okien i drzwi, gdy dokonują jednocześnie montażu swoich produktów, gdy firmy dokonujące samego montażu są obciążane stawką 7%. Źródłem takiego stanu jest związanie VAT z klasyfikacją statystyczną, która służy innym celom,
- odmienne traktowanie w naliczaniu podatku od wypłacanych rent wyrównawczych opartych o wyrok sądowy od rent opartych na ugodzie stron,
- obciążenie maklerów obowiązkiem skomplikowanego ujawniania dochodu i naliczania podatku dochodowego od osób fizycznych od kwot uzyskanych w obrocie giełdowym,
- nieuznawanie za koszty uzyskania przychodu wysokości diet należnych z tytułu podróży służbowej osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie usług przewozowych w transporcie samochodowym. Kierując pojazdem prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą spełnia obowiązki kierowcy, lecz jest odmiennie rozliczany.

Odbiór społecznych tych i innych sygnalizowanych rozwiązań podatkowych, mimo, iż Ministerstwo Finansów uznaje je za uzasadnione – jest niedobry. Zmiany są niezrozumiałe.

Pozwalam sobie przedstawić Panu Premierowi teksty części moich wystąpień wraz ze stanowiskami Ministra Finansów lub Jego pracowników.

Zał. plik

Z wyrazami szacunku

/-/